

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Plutokratizem v meščanstvu.

V vsakem društvu in v vsakej korporaciji, katera se hoče dobro in uspešno razvijati, treba je, da se na interese vseh členov jemlje obzir. Strankarsko zastopanje koristi jednega dela členov proti drugemu mora prej ali slej poroditi nesporazumljenja, iz katerih se razvijajo prepiri, ki konečno morajo dotično korporacijo priritati k propadu.

Ako to velja uže o raznih privatnih zadrugah, koliko bolj še o občinah, v katerih se večje ali manjše število državljanov združuje, da uživa enakomerno svoje državljanske pravice, ter da je isto tako enakomerno deležno občinskega imetka ter posebnih, dotičnej občini po ustavi ali posebnih garancijah zagotovljenih dobrot.

Da je načelo enakomerne delitve pravic in dolžnostij med posamezne občinske člene posebno po večih mestih, kjer se v ozkem okviru stika toliko raznovrstnih interesov, jako težavno, tega si ne bode nikdo upal tajiti. — Vendar pa taka delitev ni nemogoča, ako dotične faktorje, v katerih rokah je odločitev o tem, vodi izkušnost, nepristranost in dobra volja.

Poglejmo, kako se v tem obziru godi v Ljubljani, v katerej, dasi ne šteje polnih 30000 prebivalcev, vendar živi toliko raznih stanov, da moramo reči, da prihajajo v njej v dotiko interesi bogatih patricijev in stalno plačanih uradnikov z onimi za svoj obstanek borečih se malih obrtnikov in od danes do jutri ob pičlem zaslužku živečih delavcev. Po tem takem za mestni zastop kot zakonito zastopstvo, ki ima o blagru meščanov odločati v lastnem delokrogu, nastane precej težavna naloga skrbeti za to, da se pravice in bremena jednako razdeljujejo, da solnce previdne občinske uprave jednako obseva premožne in ubožne.

A če pogledamo v mestno upravo poslednjih 13 let, primorani smo na veliko svojo žalost izpo-

vedati, da se je skoro izključivo ravnalo pristransko. Kakor znano, vladala je ves ta čas v mestnem zastopu ona stranka, katero je narod naš krstil z obzirom na njene tolikokrat javno izpovedane namene „nemškutarsko“, katera se je pa sama imenovala „Partei des Capitals und der Intelligenz“.

Poslednje je sicer neresnično, kajti v njenih vrstah nahajamo individua, da bi storili velik greh v očeč vsacega izobraženega človeka, ko bi hoteli imenovati jih inteligentne; prvo pa je vsled naše indolencije in nekoliko tudi vsled napačne taktike naše vsaj deloma resnično; kajti tajiti se ne dá, da imajo vse večje denarne zavode, ki so ustanovljeni s slovenskega naroda denarjem, naši politični nasprotniki v rokah. Ti zavodi pa reprezentujejo važno denarno moč, katero so nemškutarji o vseh dosedanjih volitvah kolikor toliko uspešno upotrebljevali.

In tako se je zgodilo, da je, kakor smo prej omenili, v mestnem zastopu gospodovala večina, ki se je rekrutovala iz naše slovenske stvari najsovršnejših uradnikov, iz pravnih zastopnikov in upravnih odbornikov prej omenjenih denarnih zavodov, ter konečno iz nekaterih po dednem nasledstvu premožnih meščanov, ki so pa v vsem morali biti pokorni sluge prej omenjenih gospodov. Ni tedaj čudno, da se pri občinskih obravnava in ukrepih ni dostojno jemal ozir na interese onega ogromnega dela mestnih prebivalcev, katerim so Rojenice namestu bogastva in obilnosti položile v zibelj siromaštvo in pomanjkanje. Kako naj bi tudi bilo drugače? Uradniki, katerim je zagotovljena stalna plača, pravni zastopniki, katerim je pri omenjenih zavodih miza vedno obilno pogrnjena in od svojih mladih dnij v obilnosti živeči meščanje niso mogli poznati stisek in nadlog malega obrtnika, ne pomanjkanja delavca.

Zato vidimo, da nekdanja nemškutarska večina za najvitalnejše interese ubožnega dela mest-

nega prebivalstva ni imela smisla; da je pa nasprotno vedno storila vse, kar bi bilo kacemu nemškutarskemu zavodu ali kacemu nemškutarskemu meščanskemu plutokratu v korist.

Z jedno besedo: bil je za nemškutarskega vladanja na mestnem magistratu v občinsko upravo upeljan pravi pravcati meščanski plutokratizem.

Da je to res, dokazuje najbolje glasovanje v seji dne 2. t. m., ko so nemškutarji nasproti narodnim mestnim odbornikom, ki morejo o sebi trditi, da poznajo potrebe vsega mestnega prebivalstva ter da jim hočejo tudi ustrezati, glasovali proti temu, da se dovoli krčmarjem o zimskih mesecih klati doma prešiče. Da bode pomen tega glasovanja jasen, moramo omeniti, da krčmarji koljejo prašiče jedino le zavoljo klobas, ki so o pozimskih mesecih najtečnejša in najcenejša hrana velikemu številu mestnih prebivalcev in da se je letos čula splošna pritožba o pomanjkanju klobas, ker gostilničarji vsled šikan in nerednosti, ki so jih morali trpeti v mestnej klavnici, prešičev klati niso mogli.

Mi pač razumemo nemškutarske mestne odbornike; njim ni treba klobas, ker imajo tečnejše in boljše hrane v izobilju; nadejamo se pa tudi, da je zdaj meščanstvo ljubljansko do dobrega sprevdelo, na katerej strani ima iskati svojih pravih zastopnikov, katerim je občni blagor na srcu, ter da bode temu svojemu spoznanju o prihodnjih volitvah za mestni zastop dalo nedvomljiv izraz. X.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. januarja.

Pri včerajšnji volitvi državnega poslanca izmed veleposestnikov **štajerskih** dobil je grof Franc Attems 84, grof Alfred d' Avenas pa 50 glasov.

LISTEK.

Strel.

(Ruski spisal A. Puškin, poslovenil I. P.)

I.

(Dalje.)

„Vi veste“, nadaljeval je, „da sem bil v N. pri huzarjih. Vi poznate moj značaj. Navajen sem bil povsod biti prvi, v mojih mladih letih bila je to moja največa strast. Dvoboji in druga rogoviljenja bila so v navadi, in jaz sem bil prvi razsajalec vse armade. Bahali smo se, kako da znamo piti. Posebno v našem polku bili so dvoboji na dnevnem redu, in jaz sem se bil mnogokrat. Moji tovariši so me obožavali in poveljniki polka, ki so se vedno menjavali, šteli so me za neizogibljivo zlo.“

„Moja slava je vedno rastla, dokler ni prišel k našemu polku nek mlad mož iz jako bogate rodovine — njegovega imena nečem imenovati. Še nikdar v življenju nisem videl človeka, kateremu bi bila

sreča milejša, kakor njemu. Bil je mlad, lep, vesel, imel je slavno ime, denarjev, kolikor jih je pozelel; lahko si mislite, kakšen utis napravil je njegov prihod v našem polku. Mojemu prvenstvu bil je to jako hud udarec. Prišlec, uznavši o mojej veljavi v polku, skušal se je z menoj sprijazniti. Ali jaz sem ga hladno sprejel, in on se je brez najmanjšega obžalovanja odvrnil od mene. Jaz sem ga sovražil. Njegovi uspehi v polku in pri ženskah pripravili so me do obupanja.“

„Iskal sem povoda k prepiru z njim. Ali moje šale zavračal je s šalami. Njegove šale bile so res zabavnejše kakor moje, ali meni zdele so se še ostrejšje. On se je šalil, jaz sem ga pa sovražil. Na plesu pri nekem poljskem plemenitašu videl sem, da so ga pogledovale vse ženske, posebno hišna gospodinja, s katero bila vsa dobra prijateljca. To je mene jezilo, zato sem mu nekaj prav surovega povedal. On se je razjezil in mi priložil zaušnico. Segla sva po sabljah. Ženske zgrudile so se v nezavednost, možki pa so naju razločili; pa še tisto noč sva se odpeljala, da se boriva.“

„Komaj je dan napočil, prišel sem že s tremi

sekundanti na določeni kraj. Z nepopisljivo nepotrpežljivostjo pričakoval sem svojega nasprotnika. Solnce bilo je že izšlo in jelo pripekati, ko sem ga ugledal v daljavi. Šel je peš samo z jednim sekundantom; bil je golorok, in uniforma visela mu je na rami. Šli smo mu nasproti. Ko sem prišel bližje, videl sem, da je nesel v rokah kapo polno črešenj.“

„Najini sekundanti odmerili so dvanajst korakov, jaz sem imel prvi streljati, ali moja jeza in sovraštvo bili sti tako veliki, da nisem mogel zaupati varnosti svoje roke. Zato sem mu prepustil prvi strel. Moj nasprotnik se je branil streljati prvi. Zato sklenili smo srečkati. Po svojej nenavadnej sreči dobil je on. Ustrelil je, in krogla šla je skozi mojo kapo. Zdaj prišla je vrsta na me. Zdaj bilo je njegovo življenje v mojih rokah. Pazno sem ga ogledal; rad bi bil na njegovem obrazu zapazil vsaj senco nemira. Ne — mirno stal je pred cevjo mojega samokresa ter izbiral zrele črešnje iz svoje kape in pljuval peške predse — da so letale k mojima nogama. Njegova hladnokrvnost pripravila me je do obupnosti.“

„Kaj imam od tega, mislil sem si, če mu vzamem življenje, katero sam tako malo čišla!“

Dunajski mestni zastop sprejel je vtorek znano resolucijo proti ustanovitvi češke šole v Favoritah po nasvetu šolskega odseka. Debata bila je jako živahna in burna. Poročevalec bil je znani čehožerec Linder, ki je po svoji navadi surovo in podlo napadal češke težnje. Lerchenfeld je nasvetoval, naj se izpusti pasus: „v postavi neopravičeni ukaz naučnega ministra“, ker bi sicer to utegnilo škodovati delovanju nemškega „Schulvereina“. Gugler govoril je jedini energično proti nasvetu šolskega odseka. „Zakaj da niso poslanci v parlamentu interpelovali ministra? Mora-li mestni zastop vedno hoditi za nje v peč po kostanj? Dolžnost domoljubja je, delovati za sporazumljenje narodnosti. Češka privatna šola pač ni nobena nevarnost za nemški narod.“ So maruga pravi, da naj bode ukrep mestnega zastopa nekaj memento. Bareuther prosil za božjo voljo, naj se ne puste na cedilu nemški poslanci. Pri glasovanju sprejme se predlog šolskega odseka z vsemi proti trem glasom odbornikov Gugler, Lueger in Pfister. Nasvet Lerchenfeldov se je odbil.

V uradniških krogih moravskega namestnika se govori, da bode namestniški svetnik in sedanji župan brnski, glasoviti Winterholler, čegar triletni odpust ima prenehati meseca marca t. l., svoje službe pri namestniku moravske rešen in v jednakej službi v Černovici premeščen.

„Dziennik“ poroča, da štedilni komisijon marljivo nadaljuje svoja obravnavanja ter da se je storilo že mnogo ukrepov manjše važnosti. Važna pa je določba, katero je ukrenil komisijon glede priprosteje organizacije finančnih oblastnij, o čemer je poročevalec grof Ribard Belcredi. Komisijon izrekel se je proti opuščanju nekaterih nadsodnij in deželnih vlad, posebno je baje spoznal za neumestno spojenje černoviške deželne vlade z gališko namestnijo zaradi jezikovnih neprilik.

Vnanje države.

Črnogorski uradni list priobčuje odstavljenje dosedanega ministra notranjih zadev Maše Vrbice in imenovanje Bozo Petrovića definitivnim njega naslednikom. „Glas Crnogorca“ z veseljem pozdravlja novoimenovanega bratranca kneza Nikite pri vzprejemu tega težavnega in odgovornega posla, ker se s tem imenovanjem zopet upeljuje stara tradicija, da se družini Njeguša Petrovića, katera je prej vladajočej familiji vedno opravljala najvišje in najtežavnejše vladine službe, prepuščajo zopet te važne naloge.

Srbska radikalna „Samouprava“ priobčuje dve depeši ministra notranjih zadev Garašanina na okrajne glavarje. V teh depešah se jim naroča, da naj nemudoma naznanijo, koliko občin šteje njih okraj, koliko je v vsakej obdačenih, so-li županje premožni in uplivni možje, kakšni so občinski odborniki, so-li vladi prijazni in bi jo li hoteli podpirati, imajo-li svoje politično prepričanje in katerej stranki da pripadajo, koliko poverjenikov da pošlje vsaka občina k volitvi poslancev itd? „Samouprava“ opozarja povodom te ministrove naredbe svoje pristaje, naj bodejo opreznji, kajti ta vprašanja stojé na vsak način v zvezi z bodočimi volitvami v skupščino, ker bode tretje in zadnje zasedanje sedanjé skupščine končalo se z 31. decembrom srbskega računanja. List opominja svoje prijatelje, naj bodo pripravljeni in oboroženi za predstoječo borbo z vlado.

Prijatelji Gambette se trudijo na vso moč, da proslavijo kolikor mogoče velikansko svečanosti za umrlim. Vsem občinam Francoske poslali so telegrafična vabila, da naj se po zastopnikih udeležé

pogreba. Globok utis obeta prihod raznih alžasko-lorenških deputacij, ki naj bodo slavile Gambetto kot utelesenje svoje tolažbe in nadeje. V Parizu samem se liga patriotov močno trudi, da bi se Gambettin pogreb uporabil za demonstracijo proti Nemčiji. V oficijelnih krogih pa se nastoji, pogrebni slavnosti odvzeti vso ostrino, obrneno proti inozemstvu. President Grévy namerava osebno naprositi govornike, ki mislijo imeti nagrobnice, da se naj bi v imenu in k dobremu republike zdržavali vseh zbadanj in napadov v naglaševanju zaslug umrlega. O Gambettinej političnej stranki se misli, da bode razpadla in jeden del pristopil k Freycinetu, drugi k Brissonu, mali del pa k Clémenceau-u. Vodje Gambettistov izdali bodo manifest na somišljenike, poudarjaje, da morajo pristaji slavnega mrliča vedno visoko ceniti njegovo politično zapuščino ter jo z vso močjo skušati uresničiti. Ko se sestanejo kamore, hoče minister-predsednik Duclerc, oziraje se na veliko izgubo francoskega naroda, v posebnej deklaraciji še enkrat ponoviti program republike in ministerstva in bode s poudarkom naglaševal, da namerava politika kabineta na znotraj ohranitev redu in svobodne reforme, na zunaj pa baš tako iskreno ohraniti mir in velegled Francije. — Vsi listi francoski prinašajo obširne članke o Gambetti, ki so raznega zadržaja; posebno klerikalni listi ne morejo brzdati svoje zadovoljnosti nad smrtjo velikega državnika. „Temps“ posvečuje umrlemu skoro cel list, on pravi: „Politika Gambette je bila na znotraj red, na zvonaj čast“. Iz vseh krajev prihajajo sožaljujoči telegrami. Gambettin oča, ko je izvedel žalostno novico, je vskliknil: „Izguba je velika za me, a še večja za Francijo!“ — Nemški listi pišejo precej mirno in pravično o njem; vsi uvidevajo v njem personificirano idejo revanche. „National Zeitung“ pravi, da vidijo merodajni krogi v smrti Gambette nevarnost za republiko in pomnožene ugodnosti za stvar monarhije, v tem pa tudi politično izgubo za Nemčijo, ker je republika ohranila miru najugodnejša oblika države. — „Golos“ priznava visoki politični pomen Gambette in pravi, da umrli izza leta 1870 nikdar ni izpred očij spustil približenje k Rusiji, kar pa je sedaj nemogoče postalo. „Novoje Vremja“ označuje Gambetto izredno simpatičnega jej politikarja, kojega smrt proizročila je v ruskih krogih globoko sožalenje. „Herold“ misli, da bodo legitimisti v Franciji in Nemčiji se ojačili in plaidira za močno zvezo trojnocesarsko, ob katerej naj bi se razbile vse želje in nadeje anarhistov, klerikalcev in šovinistov. — Angleški listi vseskozi poveljujejo v navdušenih besedah velikega pokojnika. — Pogreb Gambette bode v petek opoldne z največjo sijajnostjo. Mrtvo truplo se izpostavi v palači Bourbonov in od le-tam prenese na grobišče Père-Lachaise. Vsa garnizija pariška izšla bo k pogrebu; tudi diplomatični corps se bode baje in corpore udeležil pogrebnega sprevoda.

Iz Londona se poroča, da se je v Erzerum-u razkrila te dni zarota Armencev. Ti Armenci bili so udje tajne zveze, ki je nameravala veliko revolucionarno gibanje, s katerim naj bi se Armenija rešila iga Turčije. Predvčerajšnjim, ko so se zbrali v tajno posvetovanje, napali so je Turki, odvzeli jim vse listine ter takoj na mestu odredili raziskavo. Rezultat je bil, da so tristo in petdeset Armencev zaprli in takoj oglasili brzi sod.

Dopisi.

Iz Cerknice 2. januarja. [Izviren dopis.] (Sad je viden.) Da ni bil shod Notranjskih do-

moljubov v Postojini o svojem času brezuspešen in da so bili tja pozvani in se tam tudi zbrali v resnici za blagor ljudstva in boljšega gmotnega položnja Notranjskih Slovencev uneti možaki, so nam dokaz znamenja, katera so se nam pričela kazati o pričetku tega leta.

Postojinska posojilnica za Notranjsko nam je ravnokar naznanila pričetek svojega delovanja z 8. dnem t. m. Pozdravljamo z veseljem to podjetje, in ker so nam imena mož, kateri stojé društvu na čelu, porok za njega blagi namen, razvitek, obstanek in vseskozi pošteno delovanje, želimo le, da bi se Notranjci s polnim zaupanjem o času potrebe obrniti tja, kjer se bode v denarnih zadevah z njimi pošteno ravnalo in — ker se tem potom tudi izognejo pritji v roke priliznjemu a trdosrčnemu, nesramnemu oderuštju in njega posledicam.

Gg. načelnikom društva bi pa svetovali pričetek delovanja kolikor mogoče obširno, če tudi po plakatih naznaniti ljudstvu; kajti naznanila po časopisih in tudi županijska razglasila ne store za sedaj dovolj reklame.

Drugi sad, katerega je rodil oni shod, so pa narodna bralna društva, ki so se ravnokar pričela na zdravej podlagi snovati po večjih krajih Notranjske in katera bodo postala pravi buditelji narodne zavesti.

V Gorenjem Logatci osnovali so že domljubi svoje bralno društvo. Lepo število udov kaže zavednost, kaže probujenost ondotnih naših sosedov in le mala iskrica bila je skoro odveč, da je takoj vzplamtelo vse do navdušenosti: ustanoviti si tam toliko potrebno bralno društvo.

Ko je tam v prvi vrsti delovala poštena narodna duša g. Gruntar — ni pri nas miroval vedno čuječi g. Resman — prava zagvozda v narodnem toporišči.

„Prijatelji!“ tako sem ga čul govoriti na novega leta dan mej zbranimi možaki v Begunjah. „Nisem danes mej vami kot narodni misijonar, da bi vam hotel razlagati potrebo bralnega društva. To potrebo vi kot zavedni narodnjaki sami poznate, a prišel sem pa kot tak da vas prijateljsko pokaram, zakaj da že davnej ni mej vami se ustanovilo društvo, katero bi vam bilo dozdej ponudilo že mnogo, mnogo dušne hrane. Prijatelji! name-ravate-li ustanoviti si svoje bralno društvo?“ Navdušeno pritrjevanje osladilo je plemeniti trud snovatelja narodnih koristij. Volil se je osnovalni odbor, sestavile so se pravila — nastala je mej zbranimi možaki zavest, da so s tem činom mnogo storili za korist svojih sosedov, za svoj duševni napredek in za napredek svojega naroda.

Kjer se tako deluje, tam so doma prijatelji ljudstva, tam sebičnež néma tal, ker mu ljudstvo ne veruje. K.

—L— Iz Kranja 3. januarja. [Izv. dop.] Ako se malokdaj pred svetom oglasimo, naj častiti bralci „Slovenskega Naroda“ ne sklepajo iz tega,

„Šinila mi je hudobna misel v glavo, in povedil sem samokres.“

„Kakor se vidi,“ rekel sem mu, „zdaj niste pripravljene umreti. Vi rajši zajutrkujete; in jaz vas ne maram motiti.“

„Vi mene ne motite,“ rekel je na to. „Le ustrelite . . . ali pa storite, kar hočete. Ta strel je vaš, in jaz sem vam vselej na razpolaganje.“

„Jaz sem odstopil, in objavil, da se zdaj ne bijem. Tako se je delo končalo za takrat.“

„Odpovedal sem se potem službi in preselil se na deželo.“

„Od tistega časa ni minul dan, da bi ne bil mislil na maščevanje. In zdaj prišel je moj čas.“

Silvijo izvlekel je pismo iz žepa, ki ga je dobil danes zjutraj. Nekdo — najbrže tisti, ki oskrbuje njegove zadeve — pisal mu je iz Moskve, da se isti človek ženi z nekim mladim dekletom.

„To boste lahko uganili,“ rekel mi je Silvijo, „kdo je isti človek. Jaz odpotujem v Moskvo. Hočem videti, ali bo zdaj pred ženitvijo tudi tako mirno gledal smrti v obraz.“

To izgovorivši je ustal, vrgel kapo na tla ter korakal po sobi gori in doli kakor tiger v kletki. Molče sem ga poslušal in čudni občutki so se me polotili.

Sluga je stopil v sobo ter objavil, da so konji pripravljene. Silvijo podal mi je roko, in objela sva se. Sedel je na voz, na katerem bila sta naložena dva zaboja; v jednom bili so samokresi, v drugem pa druge njegove stvari. Poslovala sva se, in hitro odpeljali so ga brzi konji.

II.

Preteklo je več let. Rodbinske zadeve prisilile so me bile naseliti se v majhnej vasi v N—skem okrogu. Dasi sem imel z oskrbovanjem svojega zemljišča mnogo posla, vendar sem hrepenel po prejšnjem brezskrbnem in veselem življenju. Najtežje prebil sem dolge žalostne pomladanske in pozimske večere. Do večera sem že pregnal čas, nadzoroval sem delalce, ogledaval, kako so mi zidali nova poslopja, razgovarjal se s starosto. Ali ko se je naredila noč, pa res nisem vedel, kaj bi počel. Malo knjig, kar sem jih imel pospravljenih po omarah,

znal sem že davno na pamet. Moja ključarica ponovila mi je Bog ve kolikokrat že vse pravljice, kar jih je znala. Petje tukajšnjih kmetov se mi je jelo zdeti dolgočasno. Kaj sem hotel; pil sem sladke likêre in druge pijače, ali od njih me je bolela glava. — Tudi sem se bal, da bi ne postal pijanec, kakoršnih bilo je mnogo v tem kraju.

Bližnjih sosedov nisem imel, izvzemši dveh ali treh izpitih zapravljivcev, kateri so pa samo zdihovali. Ljubše mi je bilo samotarstvo, nego njih družba. Sklenil sem zgodaj hoditi spat in zgodaj ustajati. Na ta način okrajševal sem si večere in podaljševal si dni. To bilo je dobro.

Štiri vrste od mojega bivanja bilo je lepo posestvo, lastnina neke grofinje. Grofinja sama prišla je bila samo jedenkrat na to posestvo: prvo leto, ko se je bila omožila, pa še takrat ostala je samo jeden mesec.

Drugo pomlad svojega samotarstva zvedel sem, da grof in grofinja prideta po leti na svoje posestvo. In res prišla sta v začetku junija meseca.

(Konec prih.)

da Kranjci v narodnem oziru dremljemo. Narodna Čitalnica naša krepko stoji in ponuja društvnikom z mnogovrstnim berilom zdrave duševne hrane in z dobro osnovanimi veseljami obilo zabave. Dne 20. avgusta l. l. na Jalenovem vrtu izvrstno izvršena svečanost v slavo rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarja in na korist „Narodnemu domu“ je vsem udeležencem v živem spominu. Meseca novembra osnovan se je pod vodstvom neutrudnega gospoda profesorja Franke-ta klub diletantov in diletantov, kateri nam je v teku zadnjih dveh mesecev spravil na gledališni oder že več iger z vrlo dobrim uspehom. Posebno pohvalo društva pridobile so si gospice Florjanova, Jugovičeva, Götzelnova, Terezina Gogalova, Preširnova, gospa Franketova, nadalje gospodje Sušnik, Majdič, Pavšler, Vovk in drugi. Stara garda našega moškega pevskega zboru, ki je že redka postajala, dopolnila se je zadnji čas z novimi čilimi močmi in se je pod vodstvom spretnega učitelja gospoda Lahajnarja v kratkem času tako izvežbalā, da nas je že s krepkim zborom „Slovan“ prav prijetno iznenadila. — Silvestrov večer imeli smo poseben užitek: vošilni govor g. Fr. Prevca, deklamacija Gregorčičeve pesni „V pepelnici noči“ g. Vilfana, igra „Brati ne zna“, dvospev „Deklica in smrt“, moški zbor, — s kratka: ves program izvršil se je izborna dobro in spravil obilno zbrano občinstvo v prijetno živahnost.

Koncem meseca novembra zapustil nas je dolgoletni čitalnični predsednik advokat in slovenski pisatelj g. dr. Janez Mencinger, preselivši se na Krško. Kako priljubljen je bil mnogozasluzeni gospod, pokazalo mu je društvo z imenovanjem za častnega uda in prekrasno, s pomočjo tukajšnje požarne brambe prirejeno bakljado in podoknico. Teško Te bomo pogrešali, predragi Janez; blag Ti ostane spomin mej nami!

Upamo, da bo pod novim vodstvom naše društvo stari svoj renomé ohranilo in se s pridobitvijo novih učov posebno iz meščanstva širilo in utrjevalo ter svoj blagi namen izobrazovanja in razveseljevanja v narodu s pridom izpolnovalo. V to božja pomoč!

Iz Krškega 1. januarja. [Izv. dop.] V narodnem obziru in pa v obziru živahnejšega društvenega življenja ter v obziru splošnega mejsebojnega sporazumljenja napredujemo tudi pri nas. To kažejo n. pr. popularno-znanstvena predavanja, katera so se začela vršiti v adventu na tukajšnji meščanski šoli in katera se bodo nadaljevala v postu. Šola je namreč nemška, a učitelji so toliko narodni, da niso svojih javnih govorov osnovali samo v nemškem jeziku, marveč tako, da se govori zdaj v nemškem, zdaj v slovenskem jeziku, in tako privabijo ti govori vselej precej veliko občinstva. — Živahnejše življenje obeta tudi tukajšnje „bralno društvo“, kakor je kazal poslednji občni zbor 30. pr. m.

V novi odbor, kateremu je prejšnji izročil znatno prihranjen svoto (nad 100 gld.), volili so se vrli narodnjaki, in sicer gg.: dr. Mencinger (načelnik), Avg. Omaha (namestnik in tajnik), Fr. Šešek (blagajnik), dr. Zupanec in Lapajne (odbornika).

Društvo se je naročilo na sledeče časopise: „Narod“, „Ljub. Zvon“, „Edinost“, „Škrat“, „Slov. Gospodar“, „Mir“, „W. all. Ztg.“, „L. Ill. Z.“ in „Flieg. Blatt.“, g. dr. Z. pa bo posojeval „Tribüne“ in g. L. „Süd. P.“ in „Nov.“ Pri posvetovanji o naročbi slovenskih časopisov delali so nekateri člani večje ovire, kakor pri priporočanju nemških novin, in bi bili radi skoro razžalili člana, ki se je za domače časopise potezal. — „Miru“ v Celovec se je poslalo 5 gld. podpornine.

Društvene veselice bodo 6. januarja, (tombola, petje, ples) in zadnje pustne dni. Zabave so poznejši čas; določijo se kasneje, zlasti velikanska veselica, ki se bode priredila 11. julija, ko bode cela kranjska dežela obhajala habsburško 600letnico. — Dolenjske strani domoljubi bi se imeli zlasti veseliti otvorenja poštnih hranilnic, kajti našemu ljudstvu bode zdaj doma prilika dana, krajcarje shranjevati in na obresti nalagati, kajti baš Dolenj-

ska je jako na slabem glasu glede varčevanja. — Želeti bi samo bilo, da bi se ljudstvu javno razlagala korist in uredba novih poštnih hranilnic.

Naposled bi imeli še to željo, da bi se naša kmetijska podružnica tudi kaj oživela. — Pravijo, da bode letos v jeseni pri nas vinska in sadjerejska razstava, pa do zdaj se niso še delale nikakoršne priprave. Tudi se je govorilo, da se bode pri nas posojilnica ali prav za prav hranilnica osnovala, pa je zopet vse potihnilo.

Iz seje mestnega zbora ljubljanskega

dne 21. decembra 1882.

Navzočnih je 22 odbornikov in tudi nekoliko občinstva. Nemški odborniki prišli so razen Antona pl. Gariboldija vsi, tudi pl. Zhuber in deželni šolski nadzornik R. Pirker, dve beli vrani v mestnem zboru ljubljanskem in v odsekih, v katere sta voljena.

Gospod župan naznani dopis c. kr. deželne vlade, da je Nj. Veličanstvo presvitli cesar zahvalo mestnega zboru, zaradi zidanja poslopja za novo moško in žensko izobraževališče, blagovoljno vzelo na znanje. Dalje naznani g. župan, da je mestni odbornik g. Potočnik odložil 1. decembra t. l. svoj mandat in nasvetuje, da se mu izreče za njegovo večletno delovanje zahvala mestnega zboru, čemur zbor jednoglasno pritrđi.

Kot slavnostni odbor za 600letnico potrdi se v ta namen uže prej izvoljeni odbor, samo namesto izstopivšega g. Potočnika in mestnega odbornika dr. Suppana, ki to odborništvo odloži, ker je zadržan, volita se mestna odbornika: dr. Moschē in A. Dreo. V finančni odsek izvoli se odstopivši mestni odbornik g. I. Hribar zopet.

Namesto odstopivšega g. Potočnika je izvoljen v stavbeni odsek: dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, v policijski odsek: mestni odbornik g. Stupica in v odsek za olupšavo mesta: g. Peterca.

O stanji mestnega posojila poroča v imenu finančnega odseka mestni odbornik g. Luckman. Govornik pravi, da se je v seji 27. jun. t. l. finančnemu odseku naročilo, naj poroča o sedanjem stanju loterijskega posojila in naj izjavi, je li bilo loterijsko posojilo ljubljansko sklenjeno z ugodnimi pogoji in naj izpove, bode li po dohodkih in investiranih kapitalih, letna anuiteta pokrita. G. Luckman skuša s številkami dokazati, da je stanje posojila ugodno in da je bilo sklenjeno z ugodnimi pogoji, ter nasvetuje, naj zbor poročilo finančnega odseka vzame na znanje.

Nato oglasi se g. I. Hribar.

Ko je dokončal g. Hribar svoj ekspozé o ljubljanskem mestnem posojilu, oglasi se takoj oče in kum te denarne operacije, dr. Suppan. Pred vsem omeni, da je tudi prejšnja narodna manjšina mestnega zboru glasova za posojilo, da jo tedaj tudi deloma zadeva odgovornost. Da bi mestni zbor vzprijel Hribarjev predlog, to nikakor ne gre, kajti mestni zbor bi tedaj rekel sam o sebi: „Ich war vor zwei Jahren ein dummer Kerl“. Kar je izvršeno, to se ne da več popraviti. Če je, kakor g. Hribar trdi, banka s posojilom napravila dobro kupčijo, jej to dr. Suppan iz srca privoščij; (Mislimo!) v obče se pa za ljubljansko posojilo tudi v dobi največje borzne sleparije nikdo trgati ni.

Dr. Zarnik odvrne, da nosi za dotične sklepe vsikdar stranka, katera ima večino, tudi vso odgovornost. V zelenej brošuri, katero je pred zadnjimi volitvami v mestni odbor izdala prejšnja večina, se jako hvale z loterijskim posojilom in pripisuje le sebi vso zaslugo, da se je posojilo dobilo, o narodnej stranki pa popolnem molči. Le zdaj, ko se vidi, da ni vse tako briljantno, kakor se je trdilo, zdaj se hoče tudi prejšnja manjšina angažirati, da je odgovorna, češ: smetano smo pojedli mi, kisló mleko pa jejte tudi vi z nami. Narodna stranka takrat v manjšini je glasovala za posojilo, ker ni hotela delati fakcijske opozicije, to je: glasovati proti vsakemu predlogu, ki izvira od njej nasprotne stranke. In takrat se je narodnej stranki loterijsko posojilo zdelo koristno, a sedaj, ko je narodna stranka dobila priliko se informirati, gre za to, da se označi položaj, s kakimi pogoji bilo je sklenjeno posojilo

od prejšnje večine. V obče pa mora vsak odbornik, ako ni v dotičnem odseku, zanašati se na poročevalca, in tako je bilo tudi pri loterijskem posojilu, katero je finančni odsek in tedanji poročevalec hvalisal kot neizmerno koristno za mesto. Tako mora mestni odbornik imeti v medicinskih zadevah v policijski, za juridične stvari v pravni odsek svoje zupanje, in če je bil „male informatus“, to nikakor ne ovira, da potem, ko se je boljše informiral, proti takemu predlogu glasuje. Govornik pravi, da hoče v dokaz navesti le kratek slučaj, kateri se je zgodil ne davno tega. V pravnem odseku razpravljala se je pravica, katero ima mesto s svojo ljudsko šolo do licealnega poslopja. Govornik, kot načelnik odseka, izrazil je misel, ali ne bi bilo mogoče, da za odstop te pravice dovoli dežela mestu brezplačno prostore za mestno dekliško šolo v redutnem poslopju, za katere mora mesto zdaj plačevati 600 gld. letne najemnine? In gospod mestni odbornik, ud nemške stranke, se je jako protivil tej misli rekoč, da nikakor ne gre, da bi mesto svojo pravico v licealnem poslopju dalo za bornih 12.000 gld. Jako se je pa bilo čuditi, ko je ta gospod v mestnem zboru, ko se je razpravljala ta stvar, glasoval za predlog dr. Suppana, kateri, ako bi bil vzprejet, bi oddal pravico mesta do tega poslopja brez gotove varnosti, da bode mesto primerno odškodovano. Gotovo je bil tedaj imenovani gospod v pravnem odseku „male informatus“, pozneje pa, ko se je boljše informiral, glasoval je v mestnem zboru za predlog dr. Suppana. Ravno tako smo bili mi zdanja večina o posojilu poučeni le od tedanje večine, zdaj pa, ko smo dobili mi krmilo v roke, pričeli smo takoj preiskovanje in prišli smo do izpoznanja, da posojilo ni bilo mestu koristno, kar hočemo konstatovati.

Gospod Petričič izjavi, da za posojilo ni glasoval niti v mestnem zboru niti v finančnem odseku.

Mestni odbornik gosp. Hribar obširno odgovarja dr. Suppanu, sklicevaje se večinoma na številke navedene v ekspozé-ju.

Dr. Suppan pravi, da je pač istinito, da je večina za storjeni sklep odgovorna; če se pa manjšina ne izjavi zoper predlog pred sklepom, potem je tudi ona odgovorna. V obče pa so se vršile vse priprave za posojilo, ko ni bilo še narodne manjšine v zboru. Sploh pa so imeli narodni udje mestnega odbora, kateri so bili v finančnem odseku, tam dovolj prilike se informirati.

Dr. Zarnik opomni, da so narodni odborniki zato za posojilo glasovali, ker so nasprotniki vsake fakcijske opozicije, kar pa ne brani, da danes, ko so boljše informirani, to napram volilcem konstatujejo pod kakimi pogoji je posojilo bilo vzeto.

Poročevalec Luckman zagovarja predloge finančnega odseka. O g. Hribarji toži, da je le-ta precej od konca prišel s pomislkom, trdeč, da ni posojilo tako ugodno, kakor da se trdi. On poročevalec, da je g. Hribarju vse razložil, a da je ta vedno še ostal neveren Tomaž in se neče dati prepričati, nego vedno svojo trdi. Poročevalec potem skuša dokazovati, kako koristno je posojilo. Pri glasovanji so se predlogi gosp. Hribarja z 10 proti 10 glasom zavrgli in sprejeli predlogi finančnega odseka.

Potem se je seja sklenila.

Domače stvari.

— (Ljubljanskega mestnega odbora prihodnja seja) bode, kakor čujemo, v torek 9. dan t. m. in to zaradi tega, da bode odsekom ložje mogoče temeljito obravnati vso tvarino o kateri se imajo še posvetovati. V tej seji utegne magistrat tudi že poročati o naredbah, ki se mu dozdevajo potrebne glede mestnega odbora sklepa, da je krčmarjem pogojno dovoljeno prašiče klati tudi doma.

— (Slovensko gledališče.) V soboto 6. januarja ali sv. treh kraljev dan napravi dramatično društvo drugo slovensko predstavo v tej sezoni. Igral se bode — v gledališči — znani Birch-Pfeifferčni igrokaz v 4 dejanjih „Der Goldbauer“, slovenski „Nasledki skrivnostne prisege“. — Predstavljal se je ta igra na slovenskem odru še le trikrat, prvokrat v letu 1874, drugokrat 1875 in v

zadnje leta 1878 in služila je dvakrat našim nekdanjim najboljšim igralcem v benefico; odlikovale so se v nji najizvrstnejše ženske moči, gospodičine Jamnikova, Podkrajškova in Ledarjeva, od gospodov pa posebno gg. Kocelj, Noll in Schmidt. V soboto imajo nastopiti večinoma nove, iz zadnje čitalnične predstave nekoliko poznate moči, a jedna težjih ulog ostane tudi še sedaj v rokah izurjenega igralca gosp. Kocelja. Zaradi tega nadejamo se prav povoljnega igranja. Slovensko občinstvo pa prosimo, naj se mnogobrojno udeleži te predstave, ter pokaže, da ve ceniti dobro voljo odborovo, trud in požrtvovalnost igralcev.

— (Zveza županov,) kakor je že upejljana po drugih deželah in nekaj časa sem tudi že v radoljskem okraju na Gorenjskem, snuje se tudi za ljubljanski okraj. V ta namen zbrali so se nekateri župani ljubljanske okolice dne 3. decembra t. l. k posvetovanju in sklenili sklicati v dan 7. januarja 1883 ob 9. uri zjutraj v dvorano ljubljanske Čitalnice skupni shod vseh županov ljubljanskega okraja kot „osnovni“ shod, in določili sledeči dnevni red: 1. Ogovor v imenu začasnega odbora — g. M. Bavdek. — 2. Volitev 1 predsednika in 5 odbornikov v stalni „zvršujoči odbor“ za jedno leto. — 3. Poročilo g. Adolfa Galleta o narnujnejših vprašanjih, katera teže župane v njihovem delovanju in predlogi kako bi se temu pomoglo. — 4. Posamezni predlogi. — K temu zborovanju vabijo se vsi gg. župani najljubneje, ako pa sami ne utegnejo priti, pooblaste naj jednega svojih svetovalcev, ker neobhodna potreba je, da so vse občine zastopane, ker le potem bodo imeli sklepi veljavo in moč, ako pridejo vsi; le potem mogoče bode delovati uspešno v korist naših občin.

— (Iz Postojine) se nam piše: Pri nas dresira poleg glasovitega „zwerga“ našo mladino neki mladenič Jojsin, ki začuvši slovenski glas, zarohni: „Halt, hier sind wir Deutsche . . .“ in dela umazano reklamo za svoje pristaše pri nedolžnih otrocih, zapovedajoč: kdor ne kupi zvezkov, pisnega orodja itd. tu in tu — mu vse raztrgam itd.; in tako se goji v šoli razpor med sosedmi. Mej našimi učitelji je vsled zadnje sisteme sploh mnogo gnjilega. Mnogo jih je, posebno mej mlajšimi, ki plešejo na vsak migljaj po znanej pesni:

„Pleši, pleši, moj — Jojsin,
Da te vidi „gospodin“,

da te vidi veliki tvoj vezir in priporoči tam „zgoraj“ ali vsaj pri dru. Weitlofu. To so izrodki demoralizacije, katere treba čim prej tem bolje odstraniti, ker šola se ne sme zlorabiti za tako abotno reklamo in pouk mora se vršiti strogo po učnem načrtu.

— (Pri telegrafnem vodstvu v Trstu) pričel se bode tudi letos kurs za telegrafne kandidate; kdaj, naznanilo se bode pozneje. Kdor hoče biti vzprijet v omenjeni kurs, naj uložil prošnjo do 20 t. m. V prošnji treba dokazati, da je prosilec vsaj 18, a še ne nad 30 let star, da je dovršil 6 gimnazijalnih razredov ali višjo realko, da je fizično sposoben za telegrafno službo, da ima dobro pisavo, da je zmožen nemščine in francoščine toliko, da more francoske sestavke čitati in prelagati. Glede slovenščine ali sploh katerega koli slovanskega jezika ni stavljen noben pogoj, ampak rečeno je le, da se bode na znanje drugih jezikov posebno ozir jemalo, in vendar smo mi tega prepokornega mnenja, da je in bode v bodoče čim dalje tem bolj znanje vsaj jednega slovanskega jezika za telegrafne uradnike neobhodna potreba.

— (Narodna Čitalnica v Kranji) napravi tekoči predpust naslednje veselice: 1. Dne 6. januarja (Sv. Treh Kraljev večer) mali ples. Začetek ob 8. uri. 2. Dne 28. januarja (nedeljo pred Svečnico) Vodnikovo slavnost in veliki ples. Program te veselice se bo s posebnimi vabili naznanil. 3. Dne 4. februarja (pustno nedeljo) maškerado. Natančneje določbe zastran ustopnic, kostumov itd. se naznanijo posebej. Ker namerava „požarna bramba“ kranjska svoj renomiran ples napraviti dne 21. januarja v

prostorih narodne Čitalnice in bodo imeli čitalnični udje k temu plesu ustop pod enakimi pogoji kakor požarni brambovci, nam obeta letošnji predpust obilo zabave. Častiti društveniki se vabijo k prav obilni udeležbi.

— (Vabilo) k besedi, katero priredi Čitalnica Postojnska v svojih prostorih v nedeljo 7. januarja 1883. s sledečim sporedom: 1. J. Kocijančič: „Danes tukaj jutri tam“, zbor. — 2. Na citre igra g. A. Lavrenčič. — 3. „Dragocena ovratnica“, vesela igra v jednem dejanju. — 4. G. Eisenhut: „Ustaj rode“, zbor. — 5. Tombola. — 6. Ples. — Ustoppina za ude po 30 kr., z rodbino po 60 kr., za neude po 50 kr., z rodbino 1 gld. — Začetek točno ob 8 uri zvečer. — K obilnej udeležitvi vabi uljudno odbor.

— (Za lovce nekaj.) Iz Cerknice smo po izvedeli, da so tam mej božičnimi prazniki ustrelili kljunača. No, ta je pa zares kasno potoval proti jugu; ali ga je pa sedanje toplo vreme uže izvabilo na potovanje proti severu. Sploh revež ni v pratiko pogledal.

— (Duhovevske spremembe v ljubljanskej škofiji.) Gosp. Alojzij Kumer, župnik v Lešah, imenovan je župnikom na Brdu. — Prestavljen je: gosp. Anton Verbajns, kaplan na Krki v jednaki lastnosti v Leskovec pri Krškem, g. Karol Kurent pa z Dobrič na Krko.

Dunajska borza

dne 4. januarja.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 80	kr.
Srebrna renta	77	40
Zlata renta	95	80
5% marcna renta	91	60
Akcije narodne banke	833	—
Kreditne akcije	284	10
London	119	40
Srebro	—	—
Napol.	9	48
C. kr. cekini	5	65
Nemške marke	58	65
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	—
Državne srečke iz l. 1864	100	167
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	60
Ogrska zlata renta 6%	118	45
„ „ 4%	85	35
„ „ papirna renta 5%	84	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	40
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	116
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	214	75

Zahvala.

O priliki smrti našega nepozabljivega očeta izrekamo najtoplejšo zahvalo za mnogi broj podeljenih vencev in za mnogoštevilno udeležitev pri pogrebu.

V Ljubljani, dne 3. januarja 1883.

(7) Rodovina Gestrinova.

30. decembra, Pavla Eichheltler, tuzinskega vodja hit, 18 1/2 let, Stari trg št. 6, za plučno tuberkulozo, 31. decembra, Marija Zelenik, uradnega sluge žena, 65 let, Breg št. 6, za vodentico, — Brigita Ana Urečar, usmiljena sestra, 35 let, Dunajska cesta št. 20, za jetiko.

V bohinji: 20. decembra, Jurij Franje, ml., 58 let, za edema na pljučah.

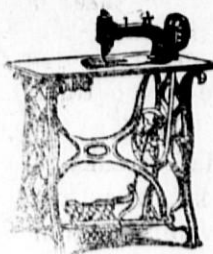
2. januarja: Pri Slovni: Dr. Mrha iz Ljubljane, — Ruda iz Trsta, — Polak iz Raksa, — Schindl, iz Seoviza, — Schaffer iz Dresdena, — Pri Malici: Gluck z Dunaja, — Petzche iz Loža, — Grossenheimer z Dunaja, — Pri avstrijskem cesarju: Kowatz iz Koroskega, — Tomic iz Trebnjega.

Umrlji so:

Tujci:

Na najboljšem glasu

izmej vseh tovarniških izdelkov so



šivalni stroji vseh sistemov

M. Bollmann-a,

na Dunaji, I. Rothenthurmstrasse Nr. 33.

51 odlikovanj.

Najstarejša firma te vrste.

Ustanovlj. 1861.

Singer-jevi, Greifer-jevi, Howe-jevi stroji, stroji na valjček in vsake vrste ročni stroji

po prvotnih fabriških cenah s 5letno garancijo tudi za

plačila v obrokih.

(708—8)

NB. Pazi naj se točno na firmo, cenilnik gratis in franko.

Uže rabljeni stroji se zamenjajo ali pa popravijo.

Poslano.

(4—1)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče, I kas izkušn lek proti trajnom kašlju plućovine I želodca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru, kas I elastioah za (PASTILLEN) probavile

salni se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Ceskoj).

Na etiketo in zamah, kakor kaže podoba, treba ostro paziti.

MATTONI'S GISSHÜBLER

Frišno mleko in smetana

se dobi

(1—2)

na Rimskej cesti št. 15, I. nadstropje.

Vsaki dan

frišni pustni krapki

v pekariji Ivana Foederla v Lingarjevih ulicah.

Vsaki četrtek in nedeljo

(10—1)

presen Grahamov kruh.

Razpis

službe občinskega tajnika v Sevnici.

Pri občini Sevniskej ima se 1. februarja 1883 služba občinskega tajnika z letno plačo 400 gld. in prostim stanovanjem nadomestiti.

Prosilci za to službo, ki imajo znanje nemščine in slovenščine v govoru in pisavi in popolno zmožnost za to službo izkazati, naj pošljejo svoje prošnje s prilogami podpisanemu županstvu do 10. januarja 1883.

Prosilci samskega stanu bodo pri oddajanju te službe imeli prednost.

Županstvo v Sevnici,

dne 16. decembra 1882.

(792—3)

Župan: Medic m. p.

Umetne

(574—37)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celulojdu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin

zobni zdravnik A. Paichel, poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.